
ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ – ЗДАТНОСТІ ЗАСТОСОВУВАТИ ЗНАННЯ ТА УМІННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Л. С. Ващенко, канд. пед. наук

Здатність школярів використовувати знання та вміння з біології в практичній діяльності ґрунтується на предметних знаннях, уміннях, що стали інструментом дії та ставленні, що виявляється у розумінні школярами цінності наукового пізнання, зацікавленні у вивченні природничих предметів.

Для перевірки наших припущень щодо способів оцінювання здатності використовувати знання та уміння з біології у практичній діяльності було проведено I-й етап експериментального дослідження. Ми виходили з того, що компетентність – це здатність людини результативно діяти у нестандартних ситуаціях. На відміну від предметних умінь, компетентність проявляється лише за межами ситуацій, в якій її набуває учень, під час розв’язання нових для нього задач. Використовуючи методику міжнародного дослідження PISA, було розроблено діагностичний інструментарій. Учнім 9-го класу ліцею №17 м. Хмельницького були запропоновані завдання, які містили текст з описом певної життєвої ситуації (аргументація, таблиця, графік, схема тощо). До тексту сформульовано 14 завдань, відповіді на які передбачають уміння учнів працювати з інформацією, створювати власну версію ситуації. Серед них – 4 відкриті завдання, інші – завдання на вибір відповіді серед поданих варіантів. Поєднати умову, текст і запитання – завдання учня. Досить часто для цього необхідно було використати власний учнівський досвід.

На I-му етапі дослідження нашим завданням було оцінити можливість школярів пригадати матеріал з біології, вивчений у попередні роки, перевірити уміння відокремлювати відомі знання від невідомих, інтегрувати міжпредметні та внутрішньопредметні знання. Розробляючи завдання, ми прагнули перевірити ті уміння, сформованість яких може забезпечити використання знань з біології у практичній діяльності, а саме: робити висновок на основі аналізу тексту, власного досвіду; здатність аналізувати графічні дані; моделювати ситуацію; прогнозувати з використанням власного досвіду; знаходити у тексті зайву інформацію; встановлювати причинно-наслідкові зв’язки; встановлювати зв’язки будови біологічного об’єкта з їх функціями; виявляти ставлення

до застосування знань з біології тощо. Факторний аналіз результатів виконання учнями завдань надав можливість об'єднати завдання у групи. Це створило умови для інтерпретування результатів як таких, що перевіряють рівень сформованості здатності школярів застосовувати знання з біології у практичній діяльності.

Аналіз результатів дослідження ще триває, але вже можна зробити висновок про те, що школярі, не маючи досвіду з виконання таких завдань, опинились у незвичній для них ситуації. Основну трудність для них склала необхідність трансформації життєвої ситуації в предметну.

ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПРЕДМЕТНОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ЯК ЗДАТНОСТІ ЗАСТОСОВУВАТИ ЗНАННЯ І ВМІННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В. Г. Паньков, канд. фіз.-мат. наук

Новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти передбачено перехід на компетентнісну освіту. На прикладі однієї теми програми з математики для основної школи порівнюємо передбачувані результати вивчення математики у чинному Стандарті та новій його редакції.

Як видно з таблиці, чинний Стандарт і нова його редакція, в основному, зорієнтовані на знанневий підхід до формування змісту освіти. У ньому переважають такі вимоги до загальноосвітньої підготовки, як: формулювати, описувати, обґрунтовувати, порівнювати. Водночас, вихід за рамки знанневого підходу до змісту освіти і перехід до компетентнісного вимагає інтенсивної переорієнтації освіти на результат у діяльнісному вимірі, що, у свою чергу, передбачає вимоги, зорієнтовані на практику, які не знайшли відображення у новому документі. До таких вимог ми відносимо уміння школярів засобами математики розпізнавати практичні проблеми, формулювати їх, переводити проблему у формат задачі, співвідносити її з контекстом здобутих знань, порівнювати, прогнозувати результати, оцінювати їх тощо.

Окрім того, зміст математичної освіти в новому Стандарті сформований, як і в чинному Стандарті, на предметній основі. Пріоритетним залишається засвоєння предметного змісту. Жодна з вимог, що наведені в останньому стовбці (див. табл. 1), у новому Стандарті не висвітлена.